

11370.

Suoju.

Prof. Aarne Äyräpään yhdessä yliopp. V.B. Luhon kanssa Itä-Karjalaan heinäkuussa 1943 tekemällään tutkimusmatkalla Suojusta talteenottamia kivilautaisia asuinpaikkalöytöjä.

Suoju

Pustoš

N:o 1 - 26.

(a kartalla).

N:o 1-26 löytöjä Pustošin (Пусто́ш) kyläryhmästä Suojun kylässä Suojujoen koillisrannalla Pustošin harjanteen eteläpään länsisivulta, rakennustonttien vieressä olevien perunapeltöjen mulloksesta keränneet yliopp. Luho, tykkimies Oiva Helenius ja A.Ä. 14.VII.43.

1. Itäkarjalainen taltta, terä särkynyt pahoin, poikkileikkaus leveään trapezoidinen; ei näytä olleen kovin hyvin hiottu. Vaalean viheriän harmaata hienoa viheriäliusketta. 117,0, 46,0, 28,0 mm.

L. ks. yllä.

2. Itäkarjalaisen taltan kantapuolikas, poikkileikkaus korkea, kapeaan trapezoidinen; hionta vajavaista. Juovikasta, edellistä hieman karkeampaa viheriäliusketta. 99,5, 31,0, 33,5 mm.

L. ks. yllä.

3. Tasataltan teräkatkelma, terä hyvin säilynyt. Viheriäliusketta t. porfyroidia.

L.ks. yllä.

4. Pienen kiviaseen keskikatkelma, soukka, niukanlaisesti hiottu. Vaaleanviheriää, tiivistä viheriäliusketta. 36,0, 15,5, 6,5 mm.

L. ks. yllä.

11370.
Suoju
Pustoš.

5. Hiottujen kiviaseitten paloja, useimmat kait Kivikausi.
viheriäliusketta, 4 kpl.
L. ks. yllä.
6. Kiviaseen teelmä, kantaosa poiskatkennut, hiomaton terä lähes kaavinmainen. Harjava, poikkileikkaus kolmiomainen, selkälapetta hiukan hiottu. Vaaleanviheriää liusketta. 85,5, 47,0, 28,5 mm.
L.ks. yllä.
7. Kiviaseen teelmä, nähtävästi kantapuolikas. Poikkileikkaus kolmiomainen, hiomaton. Harmah-tavaa kovaa kiveä (felsiittiä t. porfyroidiä?). 73,0, 32,0, 23,0 mm.
L. ks. yllä.
8. Kiviaseen teelmän katkelma tai kaavin, melkein veneen kaulan muotoinen, poikkileikkaus kolmikulmainen. Kivilaji vaalean vihertävää, kvartsiittia muistuttava. 67,0, 34,5, 26,0 mm.
L..ks. yllä.
9. Viheriäliuskelevy, isketty, ehkä pieni levykirves, ainakin toinen kylki muodostettu usealla pikku-iskulla. 58,0, 37,0, 11,5 mm.
L. ks. yllä.
10. Viheriäliuske-iskos, reunoissa kulutusretuseja, soikeahko; kivilajissa yksi punainen ohut välikerta. 89,5, 43,0, 22,0 mm.
L. ks. yllä.
11. Kivilevy, reunoissa kulutusretuseja. Harmaata, kovaa piikivimäistä kiveä, toisella lappeella ohut kerros karkeahkoa kiveä. 55,0,

11370.

58,0, 15,0 mm. L. ks. yllä.

Suoju

Pustoš

12. Iskentäsydän, hienoa harmaata, heikosti juovikasta viheriäliusketta; soikeahko. 73,0, 48,0, 30,0 mm. L. ks. yllä.
13. Iskentäblokki, karkeahkoa kiveä, viisisivui-
nen pyramidin muotoinen. 87,5, 71,0, 48,0 mm.
L. ks. yllä.
14. Viheriäliuske-iskoksia, 17 kpl., eräissä eh-
kä käyttöretušeja. - L. ks. yllä.
15. Iskoksia, erilaisista kivilajeista, 6 kpl.
L. ks. yllä.
16. Hioimen paloja, 2 kpl., toinen latteasta, nelisivuisesta (hiekkakivi)hioimesta, toinen kaisarvivälkeliusketta.
L. ks. yllä.
17. Kaavin, vaaleata piitä, n. kaksikolmannesta sen reunasta on kaavinterää, joka yhdeltä kohden on särkynyt. 28,0, 23,5, 10,0 mm.
L. ks. yllä.
18. Kaavin, valkeata piitä, aivan lattea ja pieni, toisesta kyljestä ilmeisesti pala poissa. Terä vain toisessa päässä, puolipyöreä. 22,0, 15,0, 4,0 mm.- L. ks. yllä.
19. Kaavin, s.o. käyrä ohut piilastu, jonka toisessa päässä retušeja, vaalean punertavaa piitä. 35,5, 22,0, 6,5 mm.- L.ks. yllä.

11370.
Suoju
Pustoš.

20. Keihäänkärjen kantakappale, vaalean harmaan-
ruskeaa piitä, tehty piilastusta, reunoja
teroittamalla; mahdollisesti teelmästä. 25,0,
36,0, 7,0 mm. L. ks. yllä.

21. Kvartsi-iskoksia, 4 kpl., isoin ehkä kaapimen
pala. - L. ks. yllä.

22. Iskos, harmahtavaa kvartsiittia tjms. (mahd.
ns. kaiverrin). - L. ks. yllä.

23. Kappale asbestia (?), 78,5, 19,5, 9,0 mm.
L. ks. yllä.

24. Saviastianmuruja, 4 kpl., mm 1 reunapala, jos-
sa sisäänpäin ulkoneva reuna sekä kampa-
ja kuoppakoristeita, ja yksi soikeilla kuo-
pilla koristettu pala, kaikki kampakera-
miikkaa. L. ks. yllä. Saviastianpalat löytyi-
vät perunamaan yläosasta, lähes 6 m
Äänisjärven pintaa ylempää.

25. Kaksi saviastianpalaa, asbestinsekaista sa-
veä. L. kuten n:o 24.

26. Kaksi saviastianpalaa, koristamattomia, ver-
raten ohuita, eivät vaikuta kampakeramisilta.
L. kuten n:ot 24-25.

Suoju.
Asuinp. hau-
tuumaan luo-
na.

N^ot 27-35 kivikautiselta asuinpaikalta Suo-
jun kylän - Suojun aseman maantien länsipuo-
lelta, tien itäpuolella olevan kylähautuumaan
kohdalta, n. 2 km Suojujoen sillankorvasta
asemalle päin, samaisen Pustošin harjanteen
pohjoispään luoteissivulta, enimmäkseen pel-

11370.
 Suoju.
 Asuinpaikka hau-
 tuumaan luona.
 27 - 35.
 (b kartalla)

losta kynnöksestä Luhon, maisteri Eino
Nikkilän ja A.Ä:n poimimia, löytöpaikka b
kartalla. Yksi esine (35) pienestä hiekka-
kuopasta.

27. Itäkarjalaisen taltan kantakappale, poikki-
leikkaus melkein kolmiomainen, huononlaisesti
hiottu. Juovikasta viheriäliusketta, rapautunut.
 75,0, 45,0, 32,5 mm.

L. ks. yllä; pellon kynnöksestä, kuten
 myös seur. n:ot 28-34.

28. Kivensahaukseen käytetyn kiviliuskan kappale,
ohut; terä ei ole aivan suora. Kai jotain
liusketta (fylliittiä?). 45,0, 33,5, 2,0 mm.

L.kuten n:o 27.

29. Kaavin, vaalean harmaata, himmeää piitä, lä-
hes puolipyöreä; myös kannassa jälkiä käy-
töstä kulumisesta. 28,5, 31,0, 16,0 mm.

L. kuten n:o 27.

30. Kaksi pii-iskosta, toinen himmeää, harmaata,
 toinen harmaanruskeaa piitä.

L. kuten n:o 27.

31. Kaksi kivi-iskosta, toinen hyvin tiivistä
 mustaa kiveä, toinen ehkä viheriäliusketta.

L.kuten n:o 27.

32. Pieni kvartsimukkura, iskukivenä käytetty,
alkuaan iskentäsydän. 27,5, 30,0, 24,5, mm.

L. kuten n:o 27.

11370.

Suoju.

Asuinpaikka
hautuumaan
luona.

33. Kvartsi-iskos, l. kuten n:o 27.

34. Saviastianpaloja, 27 kpl., osaksi siroa, pienillä pyöreillä kuopilla koristettua Ala-Salmen keramiikkaa, joukossa mm. kolme reunapalaa, joissa reunan alapuolella pari vaakasuoraa kampaleimaa. Neljä palaa on yksinkertaista tyypillistä kampakeramiikkaa. -

L. kuten n:ot 27-33.

35. Viheriäliusketelmä, paksuhko, iskemällä lohkaistu kappale, jonka reunoja on iskemällä muodosteltu. Ehkä karkea kaavin. 84,5, 42,0, 24,0 mm.

L. mainitun hautuumaan kohdalta, maantien länsipuolelta, sen laidassa olevasta pienestä hiekkakuopasta, heti löytöpellon (n:ojen 27-34 löytökohdan) pohjoispuolelta.

Suoju
Vedešina.

36-38.

(e kartalla)

36-38 löydetty kylänraitilta Suojujoen koilliserannalta poltetun kylän kohdilta edellämain. Pustošin asuinpaikasta n. 1,5 km pohjoisluoteeseen niiltä kohdin, missä venäl. top. kartalla on nimi Vedešina. Löytöpaikka e kartalla.

36. Hiotuh kiviaseen kappale, punertavajuovaisista viheriäliusketta. 35,5, 25,0, 9,5 mm.

37. Kiviaseen teelmä, nähtävästi kantapuolikas, poikkileikkaukseltaan aivan terävän kolmio-
mainen; kai porfyroidia, pinnalta vaaleaksi rapautunut. Mitat: 99,0, 51,0, 42,0 mm.

11370.
Suoju.
Vedešina.
36-38.
(e kartalla)

Suoju
Kirkkoniemä
n:ot 39-41
(d kartalla)

38. Teelmän katkelma, pieni, poikkileikkaukseltaan epäsäännöllisen kolmiomainen, tiivistä vaaleanharmaata viheriäliusketta. 47,0, 32,0, 17,0 mm.
N^ot 36-38 l. ks. yllä.

N^ot 39 - 41 löydetyt Suojujoen koillisrannalta, siltä niemeltä, jossa Suojun sodassa palanut kirkko sijaitsi, rantakivikosta, n:o 39 vedestä. Löytökohta d kartalla.

39. Hioinkiven kappale, kovaa hiekkakiveä, toinen lape ja kyljet hiottuja. Lattea, ollut alkuun pitkulainen kai. 170,0, 134,5, 36,0 mm.

40. Iso iskos, juovikasta viheriäliusketta. 119,0, 107,0, 35 mm.

41. Lattea iskos, tummanharmaata kiveä. 111,5, 103,0, 22,5 mm.

Suoju
Pečerinä.
N^ot 42-67
(c kartalla)

N^ot 42-67 löytöjä Pečerinasta Suojujoen länsipuolelta, jokseenkin vastapäätä edellämain. Vedešinaa, korkeahkon kaksoistörmän päältä, pienestä perunapellosta ja sen vieressä olevasta lyhyestä ojanpätkästä (ampumahaudasta?), moreenimaasta; löytökohta c kartalla.

42. Teelmän kantakatkelma, poikkileikkaukseltaan suiponsoikea, kai porfyroidia. 73,0, 53,0, 31,0 mm.

43. Teelmän kantakatkelma, kuten edellinen, mutta pienempi; kanta ikäänkuin kaavinterällä. 50,0, 34,0, 16,5 mm.

11370.

Suoju,

Pečerina

n:ot 42-67.

(c kartalla).

44. Teelmä, poikkileikkaus suiponsoikea, toinen lape kuitenkin vahvanlaisesti harjava. Leveämpää päätä käytetty mahdollisesti iskemiseen. Kai viheriäliusketta. 81,0, 38,0, 19,5 mm.
45. Teelmä, alkuaan kai iskentäsydän, poikkileikkaukseltaan lähes puoliympyräinen, kuperalla puolen neljän irtiisketyn lastun jäljet. Hieman iskukivenä käytetty. Samaa kivilajia kuin n:ot 42-43 edellä. 86,5, 50,0, 36,0 mm.
46. Teelmä, kapea ja korkea, poikkileikkaukseltaan kolmiomainen, kapeampaa päätä käytetty iskemiseen. 100,5, 40,5, 35,5 mm. Samaa kivilajia kuin n:ot 42-43 ja 45 edellä.
47. Ison teelmän teräpuolikas, poikkileikkaukseltaan kolmiomainen, samaa kivilajia kuin n:ot 42-43 ja 45-46 edellä. 86,0, 48,0, 37,0 mm.
48. Ison teelmän kantapuolikas, poikkileikkaukseltaan kolmiomainen, samaa kivilajia kuin n:ot 42-43 ja 45-47 edellä. 118,5, 70,0, 48,0 mm.
49. Lattea teelmä, poikkileikkaukseltaan kolmiomainen, molemmista päistä lohjennut, samaa kiveä kuin n:ot 42-43 ja 45-48 edellä. 99,5, 58,5, 31,0 mm.
50. Iso teelmä, poikkileikkaukseltaan lähes neliömäinen, viheriäliusketta (toiselta kyljeltään melkein breksiaa) 123,5, 62,5, 51,0 mm. Hieman hiottu.

11370.
Suoju
Pečerinä.

51. Teelmä, ohuehko, toinen lape yhtä iskupintaa, toinen mykeväksi isketty, samaa kiveä kuin n:ot 42-43 ja 45-49 edellä.
52. Teelmä, ohut, levykirveitä (skivespalter)muistuttava, toisessa kyljessä poikittaisten iskujen jälkiä, toinen teräväkulma poislohjennut. Juovikasta viheriäliusketta. 96,5 59,0, 23,0 mm.
53. Ohut teelmä, viheriäliusketta, toinen lape pääasiassa luontaista lohkopintaa, toinen isketty. 88,0, 54,0, 19,0 mm.
54. Teelmä?, ohuehko, kannalle suippeneva, lähes kolmionmuotoinen. Pinnalta vaaleaksi rapautunutta viheriäliusketta. 83,0, 63,0, 23,0 mm.
55. Iso kaavin tai teelmä, toinen lape yhtä iskupintaa, toinen iskemällä muodosteltu; suippokantainen, terä kuten karkea kaavinterä. 89,0, 52,5, 21,0 mm.
56. Iso kaavin, viheriäliusketta, kanta terää, joka epäselvästi retušoitu, leveämpi. Kannan toisessa kulmauksessa kaavinteräntapaista retušointia. Trapezoidinen poikkileikkaus. 100,0, 62,0, 28,0 mm.
57. Teelmä tai isohko iskos, levykirveenmuotoinen, mutta kyljissä ei ole poikittaisia iskennän jälkiä. Vaaleaksi rapautunutta, esineen pituussuunnassa juovaista viheriäliusketta. 87,0, 59,0, 28,0 mm.

11370.
Suoju,
Pečerinä.

58. Karkea kaavin (?), puolikuunmuotoinen, viheriäliusketta. 63,0, 40,5, 23,5 mm.
59. Iso viheriäliuske-iskos. Luontaista ulkopintaa paljon jäljellä. Kapeampi pää näyttää käytöstä kuluneelta. 90,0, 48,5, 53,0 mm.
60. Kaavin, lyhyestä, käyrästä viheriäliuskelastusta tehty, toinen pitkä sivu kaavinterällä. 51,0, 43,5, 18,0 mm.
61. Neljä iskosta, joissa retušoja, osaksi ehkä käytöstä johtuvia. Näissä neljä on viheriäliusketta, viides ehkä porfyroidia.
62. Kivilaji-iskoksia, 25 kpl., joista n. puolet viheriäliusketta, puolet porfyroidia tms.
63. Harjavia iskentälastuja tai sellaisten kappaleita, porfyroidia tai viheriäliusketta, yht. 9 kpl.
64. Kaksi kvartsi-iskosta, joissa kummassakin voi särmissä nähdä jälkiä käytössä kulumisesta.
65. Kolme kvartsi-iskosta.
66. Saviastianpaloja, 16 kpl., osaksi pieniä mureja, kampa- ja kuoppakoristeisia, pyöreän kuopin; yhdessä palassa kaksoiskampaleiman katkelma, yhdessä ehkä kierrenuoraleimoja, yhdessä matalia soikeita lovia.

vt. Karkunmäki!
Kierren.

11370.
Suoju
Pec̆erina.

67. Kaksi murua asbestikeramiikkaa.

11371.
Suunu.

Aarne Äyräpään yhdessä yliopp. V. B. Luhon kanssa Itä-Karjalaan heinäkuussa 1943 tekemällään tutkimusmatkalla Suunun kivilautisilta asuinpaikoilta talteenottamia muinaislöytöjä. Ks. kertomusta tutkimuksista.

Suunu I
N^ot 1-32.

N^ot 1-32 Suunun ylemmältä asuinpaikalta (Suunu I), 8-9 m yli Äänisjärven pinnan (ks. Brjusov, Istoria drevnej Karelii, s. 285-298). S I kartalla.

1. Asbestikeramiikan jätteitä.

N^ot 1-20 löydetty vanhalta arkeologiselta kaivausalueelta, ilmeisesti siltä, jonka Brjusov (main. teos, s. 286) on kartallaan kuva 162 merkinnyt yhdellä (1) ja joka tekstissä esiintyy kaivausalueena II, isocalaisimmalta ja eteläisimmältä, jonka tapasimme. N° 1 kaivauksen ylä- eli länsireunasta, lyijyhiedasta, pintaturpeen alta, samasta kohdasta, mistä hieman syvempää, ruskeasta hiekasta löytyivät saviastianpalat 11371:8.

2. Kiviaseen sirpale, luultavasti itäkarjalaisesta tasataltasta, läheltä teränsulmaa.

N^ot 2-9 löyd. kuin n:ro 1, mutta hieman syvempää, lyijyhiedan alta, ruskeasta hiekasta.